

Europsko vijeće

Bruxelles, 19. ožujka 2026.
(OR. en)

EUCO 1/26

CO EUR 1
CONCL 1

NAPOMENA

Od: Glavno tajništvo Vijeća
Za: Delegacije

Predmet: Sastanak Europskog vijeća (19. ožujka 2026.)
– zaključci

Za delegacije se u prilogu nalaze zaključci koje je Europsko vijeće usvojilo na navedenom sastanku.

Europsko vijeće nakon razornih ekstremnih vremenskih nepogoda u Portugalu izražava najdublju sućut i solidarnost sa stanovništvom Portugala.

* *

Europsko vijeće održalo je razmjenu mišljenja s glavnim tajnikom UN-a Antóniom Guterresom o geopolitičkoj situaciji i multilateralizmu.

*

* *

I. UKRAJINA

1. Europsko vijeće održalo je razmjenu mišljenja s ukrajinskim predsjednikom Volodimirom Zelenskim.
2. Europsko vijeće raspravljalo je o najnovijem razvoju događaja u vezi s Ukrajinom. Tekst naveden u dokumentu EUCO 2/26 odlučno je podržalo 25 šefova država ili vlada.
3. Europsko vijeće tu će temu ponovno razmotriti na sljedećem sastanku.

II. BLISKI ISTOK

Iran

4. Razvoj događaja u Iranu i široj regiji ugrožava regionalnu i globalnu sigurnost. Europsko vijeće poziva sve strane na smirivanje napetosti i krajnju suzdržanost, zaštitu civila i civilne infrastrukture te na potpuno poštovanje međunarodnog prava, uključujući načela Povelje Ujedinjenih naroda i međunarodno humanitarno pravo. U tom pogledu poziva na moratorij na napade na energetska i vodna infrastruktura. Europsko vijeće žali zbog pogibije civila i pomno prati dalekosežne posljedice neprijateljstava, među ostalim za gospodarsku stabilnost.

5. Europsko vijeće oštro osuđuje neselektivne vojne napade Irana na zemlje u regiji i izražava solidarnost s pogođenim zemljama. Poziva Iran i njegove posrednike da odmah prestanu s tim napadima i da poštuju suverenitet i teritorijalnu cjelovitost zemalja u regiji, u skladu s Rezolucijom Vijeća sigurnosti UN-a (RVSUN) 2817, koju bi trebalo u potpunosti provesti. Europsko vijeće naglašava važnost usklađenog djelovanja kako bi se partnerima pomoglo u jačanju protudronskih sposobnosti i sposobnosti protuzračne obrane. U tom kontekstu pozdravlja spremnost Ukrajine da zemljama Zaljeva pruži potporu i stručno znanje u području protuzračne obrane i protudronskih sustava.
6. Europska unija čvrsto i nedvosmisleno podupire države članice u blizini regije. Pozdravlja potporu koju države članice pružaju u tom pogledu, posebno raspoređivanjem vojnih sredstava u istočnom Sredozemlju i pružanjem potpore Cipru. Europsko vijeće prima na znanje namjeru Cipra da pokrene raspravu s Ujedinjenom Kraljevinom o bazama Ujedinjene Kraljevine u Cipru i spremno je prema potrebi pružiti pomoć.
7. Europsko vijeće podsjeća na potrebu za zaštitom regionalnog zračnog prostora i osiguravanjem pomorske sigurnosti i poštovanja slobode plovidbe te osuđuje sve radnje kojima se ugrožava plovidba ili sprečava ulazak plovila u Hormuški prolaz i njihov izlazak iz njega.
8. Europsko vijeće ističe ulogu EU-ovih pomorskih obrambenih operacija EUNAVFOR ASPIDES i EUNAVFOR ATALANTA te poziva na njihovo jačanje s više sredstava, u skladu s njihovim mandatima.
9. Europsko vijeće također pozdravlja najavljene pojačane napore država članica, među ostalim osnaženom koordinacijom s partnerima u regiji, kako bi se osigurala sloboda plovidbe u Hormuškom prolazu nakon što se ispune uvjeti.

10. Europska unija nastavit će štiti svoju sigurnost i interese u suradnji s regionalnim i globalnim partnerima kako bi se suzbile posljedice aktualnih neprijateljstava. Europska unija i njezine države članice poduzimaju sve potrebne korake kako bi zajamčile sigurnost građana EU-a u regiji, među ostalim stvaranjem uvjeta za njihov siguran odlazak.
11. Europsko vijeće poziva Komisiju da nastavi izvješćivati Vijeće o potencijalnim posljedicama nedavnih događaja za EU u smislu energetske sigurnosti i cijena energije, lanaca opskrbe i migracija te da prema potrebi predloži mjere. Također poziva na koordinaciju na razini EU-a, među ostalim u pogledu mogućih posljedica za unutarnju sigurnost.
12. Iako sukob nije doveo do neposrednih migracijskih tokova prema Europskoj uniji, Europsko vijeće naglašava važnost održavanja visoke razine opreza i osiguravanja potrebne razine pripravnosti na temelju instrumenata i politika koje je EU razvio tijekom proteklih godina. Na temelju iskustava stečenih tijekom migracijske krize 2015. i kako bi se izbjegla slična situacija, EU je spreman u potpunosti mobilizirati svoje diplomatske, pravne, operativne i financijske instrumente kako bi spriječio nekontrolirana migracijska kretanja u EU i očuvao sigurnost u Europi. I dalje će se jačati sigurnost i kontrola vanjskih granica Europske unije. Europsko vijeće naglašava važnost suradnje s partnerima u regiji kako bi se osiguralo da prime potrebnu pomoć i potporu.
13. Europska unija nastavit će surađivati s partnerima u regiji kako bi doprinijela smirivanju napetosti i regionalnoj stabilnosti. Sprema je doprinijeti svim diplomatskim naporima usmjerenima na smanjenje napetosti i pronalaženje trajnog rješenja kojim bi se okončala neprijateljstva, spriječilo Iran da nabavi nuklearno oružje i zaustavile njegove destabilizirajuće aktivnosti, uključujući njegov program balističkih projektila.

14. Europsko vijeće ponovno ističe da Iranu nikada ne smije biti dopušteno nabavljati nuklearno oružje i da mora poštovati svoje pravno obvezujuće obveze u pogledu nuklearne zaštite iz Ugovora o neširenju nuklearnog oružja. Europsko vijeće poziva Iran da nastavi punu suradnju s Međunarodnom agencijom za atomsku energiju.
15. Europsko vijeće poziva iranski režim da prekine nasilje i represiju nad vlastitim stanovništvom. Poziva na poštovanje univerzalnih ljudskih prava i temeljnih sloboda iranskog stanovništva, uključujući pravo na odabir vlastite budućnosti.

Gaza / Zapadna obala

16. Europsko vijeće razgovaralo je o pogoršanju stanja u Gazi i na Zapadnoj obali, među ostalim u istočnom Jeruzalemu, koje je povod za ozbiljnu zabrinutost. Ponovno potvrđuje predanost Europske unije međunarodnom pravu i sveobuhvatnom, pravednom i trajnom miru koji se temelji na dvodržavnom rješenju, u skladu s relevantnim rezolucijama Vijeća sigurnosti UN-a, u kojem dvije demokratske države, Izrael i Palestina, žive jedna uz drugu u miru unutar sigurnih i priznatih granica.
17. Europsko vijeće ponovno poziva sve strane da u potpunosti provedu prekid vatre i sve druge odredbe RVSUN-a 2803, u skladu s relevantnim rezolucijama Vijeća sigurnosti UN-a te međunarodnim političkim i pravnim načelima. U tom kontekstu poziva na trajno razoružanje Hamasa i drugih nedržavnih oružanih skupina, potpuno povlačenje izraelskih snaga iz Pojasa Gaze i raspoređivanje privremenih Međunarodnih snaga za stabilizaciju, kako je navedeno u Sveobuhvatnom planu za okončanje sukoba u Gazi.

18. Europska unija spremna je raditi na provedbi Sveobuhvatnog plana za okončanje sukoba u Gazi u skladu s RVSUN-om 2803. Kad je riječ o Misiji pomoći Europske unije za granični prijelaz Rafah (EU BAM Rafah), Europsko vijeće poziva sve strane da ponovno otvore granični prijelaz Rafah, olakšaju kontrole i povećaju broj prelazaka. Također poziva na ubrzavanje priprema za jačanje Policijske misije Europske unije za palestinska područja (EUPOL COPPS).
19. Europsko vijeće izražava žaljenje zbog katastrofalne humanitarne situacije u Gazi i poziva Izrael da omogući neposredan i neometan pristup humanitarnoj pomoći u širim razmjerima i kontinuiranu raspodjelu te pomoći u Gazi i na cijelom njezinu području, među ostalim putem ciparskog pomorskog koridora kako bi se dopunile kopnene rute, te da UN-u i njegovim agencijama te humanitarnim organizacijama omogući da neovisno i nepristrano rade na spašavanju života i smanjenju patnje. Poziva Izrael da poništi svoju odluku o zakonu o registraciji nevladinih organizacija, da ponovno otvori granične prijelaze u Gazi i da u potpunosti poštuje svoje obveze na temelju međunarodnog prava, uključujući međunarodno humanitarno pravo. Europsko vijeće podsjeća da je nužno u svakom trenutku osigurati zaštitu civila.
20. Europsko vijeće surađivat će s međunarodnim i regionalnim dionicima kako bi se pružila potpora ponovnoj izgradnji i obnovi Gaze, u skladu s međunarodnim pravom. Također će nastaviti podupirati Palestinsku samoupravu, među ostalim u njezinu programu reformi, kako bi ona mogla sigurno i djelotvorno ponovno preuzeti kontrolu u Gazi. Europsko vijeće poziva Izrael da hitno oslobodi zadržane prihode od carina i poreza te da proširi korespondentne bankovne usluge između izraelskih i palestinskih banaka jer je oboje potrebno kako bi se osiguralo pravilno funkcioniranje Palestinske samouprave i pružanje osnovnih usluga stanovništvu.

21. Europsko vijeće oštro osuđuje jednostrana djelovanja Izraela čiji je cilj proširiti njegovu prisutnost na Zapadnoj obali, uključujući istočni Jeruzalem, koja je u savjetodavnom mišljenju Međunarodnog suda od 19. srpnja 2024. proglašena nezakonitom, te potiče izraelsku vladu da poništi te odluke, poštuje svoje obveze na temelju međunarodnog prava i zaštiti palestinsko stanovništvo na okupiranim područjima. Europsko vijeće ponovno poziva na očuvanje i poštovanje *statusa quo* svetih mjesta u Jeruzalemu.
22. Europsko vijeće oštro osuđuje kontinuirano i sve veće nasilje doseljenika nad palestinskim civilima, uključujući nasilje nad kršćanskim zajednicama, i ponovno poziva Vijeće da nastavi s radom na daljnjim mjerama ograničavanja protiv ekstremističkih doseljenika te subjekata i organizacija koji ih podupiru.

Libanon

23. Europsko vijeće duboko je zabrinuto zbog povećanja neprijateljstava u Libanonu i njihovih ozbiljnih posljedica za civile, što uključuje masovno raseljavanje, patnju i gubitak ljudskih života. Poziva na smirivanje napetosti i zaštitu civila i civilne infrastrukture, kao i na poštovanje međunarodnog prava, uključujući međunarodno humanitarno pravo. Europska unija nastavit će podupirati Libanon, njegove vlasti i njegovo stanovništvo te će iskoristiti svoje pričuve za izvanredne situacije kako bi pomogla pogođenom civilnom stanovništvu. Nastavit će podupirati suverenitet libanonske države, njezinu teritorijalnu cjelovitost i napore u izgradnji države.
24. Europsko vijeće oštro osuđuje odluku Hezbolaha o napadu na Izrael radi potpore Iranu i poziva ga da smjesta prestane s napadima. Pozdravlja odluku libanonskih vlasti o zabrani vojnih aktivnosti Hezbolaha. Europska unija podupire napore koje vlasti ulažu u jačanje libanonskih oružanih snaga s ciljem stjecanja kontrole nad cijelim libanonskim državnim područjem.

25. Europsko vijeće ponovno poziva sve strane da poštuju i provedu uvjete sporazuma o prekidu vatre od 27. studenoga 2024. i poziva na potpunu provedbu RVSUN-a 1701. Europsko vijeće poziva Izrael da se suzdrži od daljnje eskalacije zračnim ili kopnenim operacijama te da poštuje suverenitet i teritorijalnu cjelovitost Libanona. Poziva sve strane da osiguraju zaštitu civila i civilne infrastrukture te da se suzdrže od djelovanja koja dovode do daljnjeg raseljavanja.
26. Europsko vijeće ponovno potvrđuje svoju nepokolebljivu potporu Privremenim snagama Ujedinjenih naroda u Libanonu (UNIFIL), koje imaju temeljnu stabilizacijsku ulogu. Europsko vijeće osuđuje neprihvatljive napade na osoblje UNIFIL-a i poziva na temeljitu istragu. Takvi napadi na pripadnike mirovnih snaga UN-a predstavljaju teško kršenje međunarodnog prava, u potpunosti su neprihvatljivi i moraju odmah prestati.

III. KONKURENTNOST I JEDINSTVENO TRŽIŠTE

Jedna Europa, jedno tržište

27. U trenutačnom globalnom kontekstu za ostvarivanje cilja Europske unije o „visokokonkurentnom socijalnom tržišnom gospodarstvu” potrebno je ponovno iskazati odlučnost da se ojača konkurentnost Unije, poveća njezina otpornost i ojačaju njezina strateška autonomija i gospodarska sigurnost, uz održavanje blagostanja i socijalnog modela Europe.
28. Europsko vijeće stoga je odlučilo pokrenuti program „Jedna Europa, jedno tržište”, koji, ako je moguće, treba provesti u 2026., a najkasnije do kraja 2027.
29. Europsko vijeće poziva Europski parlament, Vijeće i Komisiju da hitno provedu taj program, među ostalim s obzirom na pismo predsjednice Komisije, te će redovito preispitivati napredak u svim područjima i prema potrebi izdati dodatne strateške smjernice.

Jedinstveno tržište

30. Europsko vijeće naglašava da su daljnje produbljivanje i integracija jedinstvenog tržišta, u pogledu svih njegovih četiriju sloboda, te njegovo pojednostavnjenje za građane i poduzeća hitna zajednička odgovornost svih država članica i institucija EU-a. Poduzeća svih veličina trebala bi moći neometano poslovati na cijelom jedinstvenom tržištu i širiti se kako bi ostvarila svoj puni potencijal. Pristup „jedno tržište”, s usklađenim pravilima na razini EU-a kojima se zamjenjuje 27 skupova nacionalnih pravila, kao i funkcionalna primjena načela uzajamnog priznavanja, sami po sebi dovode do pojednostavnjenja. Tim će se pristupom ojačati cjelovitost jedinstvenog tržišta i istodobno osigurati jednaki uvjeti na unutarnjoj i globalnoj razini te poboljšati povezanost i životni standard građana.
31. U tu svrhu Europsko vijeće poziva države članice i institucije EU-a da spriječe i uklone prepreke četirima slobodama, posebno prepreke utvrđene u Komisijinoj Strategiji jedinstvenog tržišta iz svibnja 2025., u cilju postizanja konkretnog i uvjerljivog napretka najkasnije do ožujka 2027.
32. Europsko vijeće posebno poziva da se kao važan prioritet razmotre sljedeće mjere:
- a) 28. režim za pravo trgovačkih društava kako bi se europskim poduzećima, posebno inovativnim poduzećima, MSP-ovima i *start-up* poduzećima, pomoglo da posluju i šire se na cijelom jedinstvenom tržištu, uz primjenu jednostavnosti i načela „digitalno kao standard”. Suzakonodavci bi do kraja 2026. trebali postići dogovor o tom neobveznom usklađenom režimu za trgovačka društva na temelju prijedloga Komisije od 18. ožujka 2026.;
 - b) jednostavan, jedinstven i dobrovoljan sustav e-izjave za prekogranično pružanje usluga kako bi se smanjilo administrativno opterećenje pri privremenom upućivanju radnika u druge države članice i osigurala prava tih radnika, o čemu bi suzakonodavci trebali postići dogovor do lipnja 2026.;

- c) unapređenje slobodnog kretanja radnika poboljšanjem uzajamnog priznavanja stručnih kvalifikacija i jačanjem prenosivosti kvalifikacija i vještina preko nacionalnih granica, među ostalim digitalizacijom i interoperabilnošću, na temelju prijedloga Komisije koji će biti predstavljen do jeseni 2026.;
 - d) provedba načela „samo jednom”, među ostalim putem europske poslovne lisnice, koja se oslanja na postojeća rješenja i čija je svrha digitalizirati poslovne interakcije i pojednostavniti administrativne postupke u cijelom EU-u i o kojoj su zakonodavci trebaju postići dogovor prije kraja 2026.;
 - e) poboljšanje zaštite potrošača i provedbe standarda EU-a jačanjem, na temelju prijedloga Komisije koji će biti predstavljen do kraja 2026., zaštitnih mjera za stavljanje proizvoda na tržište, posebno za nadzor nesukladnih proizvoda iz trećih zemalja;
 - f) olakšavanje slobodnog kretanja robe rješavanjem, na temelju prijedloga Komisije koji treba biti predstavljen do kraja 2026., pitanja fragmentiranosti zahtjeva za označivanje i pakiranje proizvoda, među ostalim s pomoću digitalnih rješenja. Time bi se trebao riješiti i negativan učinak teritorijalnih ograničenja opskrbe koja uzrokuju fragmentiranost jedinstvenog tržišta.
33. Europsko vijeće poziva države članice i Komisiju da poboljšaju uvjete u cijeloj Uniji kako bi poduzeća postigla razmjere potrebne za ulaganja, inovacije i konkurentnost na globalnoj razini. To uključuje aktualno preispitivanje smjernica o koncentracijama, koje bi i dalje trebale osiguravati učinkovito tržišno natjecanje.
34. Europsko vijeće poziva Komisiju da osigura pravodobnu i strogu provedbu pravila jedinstvenog tržišta, čime bi se očuvala cjelovitost jedinstvenog tržišta.

Pojednostavnjenje i smanjenje administrativnih opterećenja

35. Europsko vijeće poziva Komisiju, suzakonodavce i države članice da nastave ambiciozno pojednostavnjivati pravila i smanjivati administrativno opterećenje na razini EU-a te na nacionalnoj i regionalnoj razini kako bi se osigurao regulatorni okvir prilagođen inovacijama i MSP-ovima, među ostalim primjenom načela „počnimo od malih”, i bez narušavanja predvidljivosti, EU-ovih ciljeva politike, visokih standarda ili cjelovitosti jedinstvenog tržišta.
36. U tom kontekstu Europsko vijeće:
- a) hitno poziva suzakonodavce da nastave s naporima za pojednostavnjenje i smanjenje opterećenja koja proizlaze iz postojećeg zakonodavstva, posebno postizanjem dogovora prije kraja 2026. o svim nedonesenim skupnim paketima, uključujući ambiciozan omnibus o umjetnoj inteligenciji do srpnja 2026.;
 - b) poziva Komisiju da predloži dodatne skupne i druge inicijative za pojednostavnjenje, uključujući daljnje ubrzavanje i pojednostavnjenje postupaka za planiranje i izdavanje dozvola;
 - c) poziva Komisiju da provede temeljitu regulatornu reviziju pravne stečevine EU-a kako bi se uklonile zastarjele odredbe, preklapanja, nedosljednosti i suvišni elementi, što može uključivati povlačenje zakonodavnih prijedloga;
 - d) poziva Komisiju da:
 - i) osigura da su nove inicijative EU-a u skladu s pristupom „jednostavnost već od osmišljanja” i načelima za bolju regulativu, da su popraćene visokokvalitetnim procjenama učinka, da doprinose ciljevima Unije u pogledu konkurentnosti, uključujući bolje funkcioniranje jedinstvenog tržišta, kao i da smanjuju regulatorne i administrativne troškove i troškove povezane s usklađivanjem te izbjegavaju opterećenja;

- ii) pruži prednost uredbama u odnosu na direktive;
 - iii) ograniči upotrebu delegiranih i provedbenih akata, koji bi trebali biti usmjereni na tehničke elemente;
 - e) poziva Europski parlament i Vijeće da izbjegavaju uvođenje dodatnih administrativnih opterećenja u pravne akte EU-a tijekom cijelog zakonodavnog postupka;
 - f) poziva države članice da pri prenošenju i provedbi pravila EU-a izbjegavaju prekomjernu regulaciju i nerazmjerne nacionalne zahtjeve.
37. Europsko vijeće pozdravlja obvezu predsjednice Europske komisije da svake godine izvješćuje Europsko vijeće o napretku postignutom u području pojednostavnjenja.

Pristupačne cijene energije i energetska unija do 2030.

38. Nedavni porast cijena uvezenih fosilnih goriva pokazuje da je energetska tranzicija i dalje najdjelotvornija strategija za postizanje strateške autonomije Europe, jačanje otpornosti, strukturno smanjenje cijena energije i isporuku čiste, dostatne i domaće energije koja je potrebna za pokretanje gospodarstva budućnosti. Ubrzavanje uvođenja i integracije obnovljivih i niskougljičnih izvora energije i skladištenja energije ključno je za smanjenje ovisnosti o nestabilnim tržištima fosilnih goriva i povećanje sigurnosti opskrbe.
39. Istodobno su potrebna ciljana rješenja u kratkoročnom razdoblju kako bi se osigurala priuštiva energija, uzimajući u obzir tehnološku neutralnost i specifične okolnosti u državama članicama, posebnu izloženost određenih industrijskih sektora riziku od premještanja i potrebu za poboljšanjem uvjeta za energetske intenzivne inovativne sektore bez narušavanja predvidljivosti i jednakih uvjeta za sve.

40. Budući da sukob na Bliskom istoku ima neposredan učinak na cijene energije za europske građane i poduzeća, Europsko vijeće naglašava potrebu za koordiniranim odgovorom.
41. U tu svrhu Europsko vijeće:
- a) poziva Komisiju da bez odgode predstavi paket ciljanih privremenih mjera kao odgovor na nedavni nagli porast cijena uvezenih fosilnih goriva koji je posljedica krize na Bliskom istoku;
 - b) poziva Komisiju da, s obzirom na nedavno pismo njezine predsjednice u kojem se među ostalim izražava i namjera da se poveća rezerva za stabilnost tržišta, hitno predstavi ciljane mjere, u pogledu svih komponenti cijena električne energije, za konkretna djelovanja usmjerena na smanjenje cijena električne energije i pronalazak rješenja za prekomjernu nestabilnost u kratkom roku, među ostalim u energetske intenzivnim sektorima, uzimajući u obzir različite situacije u državama članicama. U tom kontekstu Komisija se poziva i da blisko surađuje s državama članicama na osmišljavanju nacionalnih privremenih i ciljanih mjera za ublažavanje znatnih učinaka goriva i povezanih komponenti troškova na troškove proizvodnje električne energije, kao i učinka svih drugih komponenti troškova kako je navedeno u pismu, uz istodobno očuvanje signala za dugoročna ulaganja i podupiranje ubrzanja proizvodnje obnovljive i niskougljične energije te osiguravanje jednakih uvjeta na unutarnjem tržištu;
 - c) poziva Komisiju da najkasnije do srpnja 2026. predstavi preispitivanje sustava trgovanja emisijama (ETS) kako bi se smanjila nestabilnost cijene ugljika i ublažio povezani učinak na cijene električne energije, uključujući povezane troškove lanca opskrbe, i na preusmjeravanje aktivnosti, te pritom očuvala ključna uloga ETS-a u klimatskoj i energetskej tranziciji s pomoću tržišno utemeljenog cjenovnog signala za emisije ugljika kojim se potiču ulaganja i inovacije;

- d) poziva suzakonodavce da u 2026. postignu dogovor o ambicioznom paketu mjera za mreže kako bi se brzo izgradila potrebna infrastruktura, osigurala njezina zaštita i otpornost te poboljšala međupovezanost, na nacionalnoj i transeuropskoj razini, među ostalim pojednostavnjenjem i ubrzavanjem postupaka izdavanja dozvola, čime bi se doprinijelo integriranom i snažnijem energetsom tržištu, uz istodobno definiranje fleksibilnog pristupa domaćem prihodu od zagušenja koji proizlazi iz unutarnjih zona trgovanja, kojim se u obzir uzimaju nacionalne okolnosti;
- e) poziva države članice i Komisiju da ubrzaju provedbu programa energetske unije do 2030. kako bi se brzo omogućila povećana i priuštiva elektrifikacija.

Europsko vijeće ponovno će razmotriti navedena pitanja u lipnju 2026. kako bi preispitalo napredak.

Poticanje industrijske obnove Europe i inovacija te smanjenje ovisnosti

- 42. Europsko vijeće naglašava da je za poticanje rasta u Europi ključno usmjeriti ulaganja u tehnologije budućnosti, ubrzati inovacije, napredovati u području digitalne tehnologije i potrebne infrastrukture i poboljšati uvjete za održivu i produktivnu industrijsku bazu. To bi trebalo učiniti na tehnološki neutralan način i uzimajući u obzir potrebe MSP-ova. Smanjenje strateških ovisnosti i jačanje geopolitičkog i trgovačkog značaja Europe postali su preduvjet za otpornost, rast i otvaranje radnih mjesta.
- 43. U tu svrhu Europsko vijeće:
 - a) poziva Komisiju da u suradnji s državama članicama najkasnije do kraja 2026. mapira ovisnosti u strateškim sektorima;

- b) ističe važnost uspostave ciljanog i razmjernog davanja prednosti europskim proizvodima u strateškim sektorima i tehnologijama te u tom pogledu poziva suzakonodavce da do kraja 2026. postignu dogovor o Aktu o ubrzavanju industrijske proizvodnje, na temelju prijedloga Komisije od 4. ožujka 2026., u skladu s relevantnim međunarodnim obvezama EU-a. Europsko vijeće poziva Komisiju da podnese daljnje prijedloge u tom pogledu;
- c) poziva Komisiju da poduzme mjere za zaštitu ključnih sektora od nepoštenog tržišnog natjecanja, među ostalim pravodobnom primjenom mjera trgovinske zaštite Unije, te da se proaktivno bori protiv gospodarske prisile;
- d) poziva Komisiju i Vijeće da nastave diversificirati trgovinske i investicijske veze, među ostalim kako bi se osigurao pristup osnovnim resursima, lancima opskrbe, tržištima i tehnologijama.
- e) poziva Komisiju da predstavi paket o tehnološkoj suverenosti.

Mobilizacija ulaganja

- 44. Europsko vijeće podsjeća da je temeljni preduvjet za održivi rast istinska unija štednje i ulaganja s potpuno integriranim i učinkovitim tržištem kapitala koje štednju djelotvorno usmjerava u produktivna ulaganja u EU-u. To je ključno kako bi se europskim poduzećima, među ostalim u strateškim sektorima, osigurao vlasnički kapital koji im je potreban za inovacije i rast te za otvaranje kvalitetnih radnih mjesta u EU-u.
- 45. U tu svrhu Europsko vijeće:
 - a) poziva suzakonodavce da do kraja 2026. zaključe pregovore o zakonodavnim prijedlozima o sekuritizaciji, dopunskim mirovinama i paketu za integraciju tržišta i nadzor;

- b) poziva suzakonodavce da do kraja 2026. zaključe pregovore o zakonodavnom prijedlogu o digitalnom euru;
- c) poziva Komisiju da predloži ciljane izmjene bonitetnog okvira kako bi se povećao kapacitet bankarskog sektora za financiranje europskoga gospodarstva, uz istodobnu zaštitu financijske stabilnosti, te u cilju potpunog očuvanja jednakih uvjeta na globalnoj razini. U tom pogledu pozdravlja namjeru Komisije da do ljeta 2026. predstavi izvješće o konkurentnosti bankarskog sektora;
- d) poziva Komisiju i suzakonodavce da prodube integraciju bankarskog tržišta EU-a napretkom prema dovršetku bankovne unije.

Europski semestar

- 46. Nadalje, Europsko vijeće razmotrilo je prioritete za europski semestar 2026. i potvrđuje Preporuku o ekonomskoj politici europodručja. Europsko vijeće ujedno je razmotrilo stanje zaposlenosti i socijalno stanje u Europskoj uniji.

IV. EUROPSKA OBRANA I SIGURNOST

- 47. Uslijed daljnjeg pogoršanja geopolitičkog okruženja i s obzirom na to da je agresivni rat Rusije protiv Ukrajine i dalje egzistencijalni izazov za Europsku uniju, Europsko vijeće ponovno ističe svoju predanost da odlučno poveća obrambenu pripravnost Europe do 2030., smanji strateške ovisnosti i odgovori na kritične nedostatke u sposobnostima, uz pristup od 360 stupnjeva.

48. U tom kontekstu Europsko vijeće poziva na ubrzavanje napora kako bi se brzo postigla obrambena pripravnost. Europsko vijeće:
- a) naglašava važnost pojačanog rada na prioritetnim područjima sposobnosti utvrđenima na razini EU-a, u potpunoj usklađenosti s NATO-om. Pozdravlja već postignuti napredak, s obzirom na to da su sve koalicije za sposobnosti uspostavljene i operativne, te napominje da države članice već rade na zajedničkom razvoju i nabavi u području dronskih i protudronskih sustava. Europsko vijeće prima na znanje kontinuirani napredak koji se postiže u provedbi inicijativa usmjerenih na zaštitu istočnih granica Europe. Također naglašava važnost sposobnosti ranog upozoravanja, protuzračne obrane i sposobnosti za duboke precizne napade te svemirskih sredstava i usluga koje služe sigurnosti i obrani. Europsko vijeće poziva države članice da osiguraju pokretanje konkretnih projekata u sljedećim mjesecima, među ostalim potpunim iskorištavanjem instrumenata SAFE i Programa za europsku obrambenu industriju (EDIP). Poziva Komisiju, Vijeće i države članice da hitno poduzmu daljnje korake potrebne za provedbu obaju instrumenata;
 - b) poziva na korjenitu promjenu u jačanju europske obrambene tehnološke i industrijske baze kako bi mogla u potrebnom povećanom opsegu i ubrzanim tempom isporučiti opremu, uključujući prioritetnu opremu za potporu Ukrajini, među ostalim s obzirom na moguće globalne nestašice u opskrbi. Europsko vijeće poziva države članice da u okviru koalicija za sposobnosti i uz potporu Europske obrambene agencije i Komisije potaknu europsku obrambenu industriju da u tu svrhu poveća proizvodnju;

- c) ponovno posebno ističe važnost pravilnog funkcioniranja i daljnje integracije europskog obrambenog tržišta u cijeloj Uniji, uključujući prekogranični pristup obrambenim lancima opskrbe unutar EU-a, posebno za MSP-ove i poduzeća srednje tržišne kapitalizacije. Time će se doprinijeti i jačanju europske konkurentnosti. Europsko vijeće poziva suzakonodavce da hitno dovrše rad na Skupnom paketu za obrambenu pripravnost;
 - d) poziva Europsku obrambenu agenciju da do lipnja 2026. dovrši rad na jačanju svoje potpore državama članicama u području inovacija, razvoja sposobnosti i zajedničke nabave, među ostalim usklađivanjem zahtjeva i objedinjavanjem potražnje;
 - e) pozdravlja stalne napore koje Europska investicijska banka ulaže u jačanje europske obrambene industrije, među ostalim privlačenjem privatnih ulaganja;
 - f) podsjeća na važnost inovacija u području obrane te da je potrebno izvući pouke iz iskustva Ukrajine;
 - g) podsjećajući na važnost vojne mobilnosti, poziva suzakonodavce da nastave s radom na relevantnom prijedlogu.
49. Europsko vijeće ističe stanje na istočnoj granici EU-a s obzirom na prijetnje koje predstavljaju Rusija i Bjelarus, kao i rizike s kojima se suočavaju države članice koje su najizraavnije pogođene stanjem u Iranu i na Bliskom istoku. Ponovno ističe da obrana svih kopnenih, zračnih i morskih granica EU-a doprinosi sigurnosti Europe u cjelini.

50. S obzirom na kontinuirane hibridne kampanje protiv Europske unije i njezinih država članica koje provode neprijateljski akteri, osobito Rusija i Bjelarus, Europsko vijeće očekuje stalne napore usmjerene na jačanje otpornosti, poboljšanje pripravnosti, zaštitu kritične infrastrukture te sprečavanje hibridnih napada, odvratanje od njih i odgovor na njih, s posebnim naglaskom na sigurnoj upotrebi dronova i protudronskoj zaštiti.
51. Europsko vijeće poziva Vijeće da ažurira zajedničko razumijevanje prijetnji i izazova s kojima se EU suočava, dogovoreno u Strateškom kompasu 2022., na temelju sveobuhvatne analize prijetnji na razini EU-a od 360 stupnjeva koju će pripremiti visoka predstavnica u bliskoj suradnji s državama članicama i na temelju njihova doprinosa.
52. Europsko vijeće podsjeća na važnost suradnje s partnerima sličnih stavova, koji dijele ciljeve EU-a u području vanjske i sigurnosne politike.
53. Navedenim se ne dovodi u pitanje poseban karakter sigurnosne i obrambene politike određenih država članica i uzimaju se u obzir sigurnosni i obrambeni interesi svih država članica, u skladu s Ugovorima.

V. MIGRACIJE

54. Europsko vijeće razmotrilo je napredak u provedbi svojih prethodnih zaključaka, među ostalim s obzirom na nedavno pismo predsjednice Komisije. Poziva na nastavak pojačanog rada u svim područjima djelovanja kao prioritet, među ostalim u području vanjske dimenzije i sveobuhvatnih partnerstava, u skladu s pravom EU-a i međunarodnim pravom.

VI. MULTILATERALIZAM

55. Budući da se u pitanje dovode multilateralizam i međunarodno pravo, Europska unija čvrsto se zalaže za poštovanje Povelje UN-a te pravila i načela sadržanih u njoj, posebno onih o suverenitetu i teritorijalnoj cjelovitosti, političkoj neovisnosti i samoodređenju.

56. Europsko vijeće ponovno potvrđuje čvrstu predanost Unije učinkovitim multilateralizmu i međunarodnom poretku utemeljenom na pravilima u čijem su središtu Ujedinjeni narodi, kao i njezinu potporu institucijama koje poštuju međunarodno pravo, među ostalim djelotvornom zaštitom međunarodnih sudova i njihovih dužnosnika od svih prijetnji ili sankcija. Europska unija i dalje će biti predvidljiv, pouzdan i vjerodostojan partner te ponovno ističe svoju predanost suradnji sa svim svojim partnerima na održavanju međunarodnog mira i sigurnosti te na promicanju multilateralnih rješenja za zajedničke izazove. Europsko vijeće naglašava potrebu za poštovanjem slobode i sigurnosti plovidbe u skladu s međunarodnim pravom i Konvencijom Ujedinjenih naroda o pravu mora.
57. Europska unija surađivat će sa svim svojim partnerima, kao i s Ujedinjenim narodima i njihovim agencijama u poticanju procesa unutarnjih reformi – inicijative UN80 – kako bi se osiguralo da Ujedinjeni narodi ostanu djelotvorni, troškovno učinkoviti i prilagodljivi.

VII. DRUGA PITANJA

Jačanje demokratske otpornosti Europe

58. Podsjećajući na važnost jačanja demokratske otpornosti Europe i pravne odgovornosti internetskih platformi u borbi protiv širenja dezinformacija i nezakonitog sadržaja, Europsko vijeće naglašava odgovornost internetskih platformi za ublažavanje sistemskih rizika povezanih s upotrebom tih platformi te potrebu za zaštitom integriteta i odgovornosti informacijskog prostora. Poziva Komisiju da u tu svrhu u potpunosti iskoristi instrumente predviđene Aktom o digitalnim uslugama. Europsko vijeće poziva države članice i Komisiju da, radeći uz potporu visoke predstavnice, povećaju svoju otpornost na hibridne aktivnosti, posebno na inozemno upletanje i manipuliranje informacijama te pokušaje podriivanja demokracije, uzimajući u obzir i upletanje stranih privatnih aktera u demokratske izborne procese u državama članicama. Naglašava važnost produbljivanja angažmana građana, jačanja demokratskog diskursa te zaštite slobodnih i pluralističkih medija i civilnog društva.

Zaštita djece na internetu

59. Europsko vijeće naglašava važnost zaštite maloljetnika u digitalnom okruženju, posebno putem:
- a) provedbe Akta o digitalnim uslugama i njegovih smjernica o zaštiti maloljetnika;
 - b) promicanja digitalne punoljetnosti za pristup društvenim medijima, uz istodobno očuvanje privatnosti korisnika i poštovanje nacionalnih nadležnosti;
 - c) označivanja sadržaja generiranog umjetnom inteligencijom i zabrane sustava umjetne inteligencije koji omogućuju stvaranje intimnih slika bez pristanka i materijala koji sadržava seksualno zlostavljanje djece.

Istočne regije EU-a koje graniče s Rusijom, Bjelarusom i Ukrajinom

60. Europsko vijeće prima na znanje Komunikaciju Komisije o istočnim regijama EU-a koje graniče s Rusijom, Bjelarusom i Ukrajinom „Snažne regije za sigurnu Europu”.

Rijeka Dnjestar

61. Europsko vijeće oštro osuđuje ruske napade na ukrajinsku civilnu infrastrukturu koji su doveli do zagađenja rijeke Dnjestar, koja je glavni izvor slatke vode u Republici Moldovi. Europska unija spremna je pružiti pomoć Republici Moldovi u ublažavanju učinaka na okoliš, među ostalim putem Mehanizma EU-a za civilnu zaštitu. U tom kontekstu Europsko vijeće pozdravlja hitnu potporu država članica.